

Mohib Ullah အား သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းအပေါ် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခြင်း

နေ့စွဲ။ ၃၀ စက်တင်ဘာ ၂၀၂၁

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများအတွက် လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူတစ်ဦးဖြစ်သူ Mohib Ullah သေဆုံးခဲ့မှုအပေါ် မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီအနေဖြင့် ဝမ်းနည်းကြေကွဲကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။ Mohib Ullah သည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံ ကော့ဇ်ဘဇားရှိ ကူးတပလောင်၊ လန်ဘရိုရတွင် တည်ရှိသည့် ရိုဟင်ဂျာ ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ၂၉ စက်တင်ဘာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူသည် Arakan Rohingya Society for Peace and Human Rights (အာရကန် ရိုဟင်ဂျာများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း) ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်မအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအရေးကိစ္စရပ်တွေအတွက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ်အနေနဲ့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာကနေ Mohib Ullah နဲ့ ကောင်းကောင်းရင်းနှီးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ပက်သတ်ပြီး တကယ့်ကို စိတ်အားထက်သန်မှုအပြည့်၊ ကတိကဝတ် အပြည့်နဲ့ ကြိုးပမ်းနေတာဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ တကယ်ကို ရဲစွမ်းသတ္တိရော၊ ခိုင်မာမြဲမြံတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရောရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ တရားမျှတမှုကို ရရှိကြဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြတဲ့ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးအားလုံးအတွက် အစားထိုးလို့မရတဲ့ ခေါင်းဆောင်ပါပဲ။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီ၏ ပူးတွဲတည်ထောင်သူနှင့် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ Yanghee Lee မှ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

“Mohib Ullah အနေနဲ့ FFM (Fact-finding Mission on Myanmar) ရဲ့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေနဲ့ ပက်သတ်လို့ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အကူအညီပေးခဲ့ပါတယ်။ Arakan Rohingya Society for Peace and Human Rights မှာပါဝင်ကြတဲ့ သူနဲ့ သူ့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေဟာ မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ အပြင်းထန်ဆုံး ဆိုးယုတ်မှုနဲ့ ရက်စက်မှုတွေရှိတဲ့ လုပ်ရပ်တွေထဲက တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကလုပ်ရပ်တွေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေကို အစီရင်ခံစာတွေ အများကြီး ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတွေဟာ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတွေအတွက် နိုင်ငံတကာရဲ့ အထောက်အပံ့ကို ရရှိဖို့တင်သာမကပဲ မြန်မာစစ်အုပ်စုရဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေကို တရားစီရင်နိုင်ရေး အထိပါ လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ကူညီပေးခဲ့တာပါ” ဟု မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီ၏ ပူးတွဲတည်ထောင်သူနှင့် အဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ လွတ်လပ်သော အချက်အလက်ရှာဖွေရေး အဖွဲ့ (Fact-Finding Mission on Myanmar) ၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သူ Marzuki Darusman မှ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

မြန်မာစစ်အုပ်စုအနေဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း၊ ရိုဟင်ဂျာကျေးရွာများရှိ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများအပေါ် လူမျိုးသုန်းသတ်ဖြတ်သည့် စီမံကိန်းကို ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတစ်သန်း၏ သုံးပုံတစ်ပုံသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ၎င်းထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူများအနေဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိနှင့်ပြီးသော ရိုဟင်ဂျာတစ်သန်းခန့်နှင့်အတူ မျက်စိတဆုံး ကျယ်ပြန့်သော ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် အလွန်ဆိုးရွားသည့် အခြေအနေများနှင့် ဆက်လက်နေထိုင်လျက် ရှိနေကြရပါသည်။

“Mohib Ullah ရဲ့ သေဆုံးမှုဟာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းမှာရှိတဲ့ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများအတွက်တင်သာမကပဲ မြန်မာပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးရဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ကြိုးပမ်းလှုပ်ရှားမှုတွေအပေါ်မှာ နိုင်ငံတကာရဲ့ ပိုမို ပြင်းထန်ပြီး ခိုင်မာမြဲမြံတဲ့ ထောက်ပံ့အားပေးမှုကို ဖြစ်ကို ဖြစ်စေရပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ သူ့သေဆုံးပြီးတဲ့နောက်မှာ သူ့အပေါ် ပေးနိုင်တဲ့ အရေးအကြီးဆုံး ဂုဏ်ပြုမှုကတော့ မြန်မာနိုင်ငံသားတွေအားလုံး ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ တရားမျှတမှုကို ရရှိအောင် ကူညီဆောင်ကျဉ်းပေးဖို့ပါပဲ။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီ၏ အဖွဲ့ဝင်နှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ လွတ်လပ်သော အချက်အလက် ရှာဖွေရေးအဖွဲ့ (Fact-Finding Mission on Myanmar) ၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သူ Chris Sidoti မှ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီအနေဖြင့် Mohib Ullah သေဆုံးခဲ့မှုပတ်သက်၍ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရမှ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူများကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီးအရေးယူခြင်းကို တိကျသေချာစွာ ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အာဏာပိုင်များ၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၏ ကြာချိန်နှင့် ထိရောက်မှုတို့ကို ကောင်းစွာစောင့်ကြည့်၊ မှတ်တမ်းတင်ရန်အတွက်လည်း မြန်မာနိုင်ငံအရေး အထူးအကြံပေးကောင်စီမှ တွန်းအားပေး တိုက်တွန်း လိုပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် နေထိုင်နေကြရသော ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတစ်သန်း ခန့်၏ အသက်အိုးအိမ်တို့ကို ကာကွယ်ရန်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ အာဏာပိုင်များ၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး ယခုဖြစ်ပွားခဲ့သော ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာကိစ္စကြောင့် ကြီးမားသည့်ဆုံးရှုံးမှုများစွာကို ကြုံတွေ့ ခံစားကြရပြီးဖြစ်သူများ၏ ဘဝတွင် ပိုမိုတင်းကျပ်သော တားမြစ်ချက်များကို ချမှတ်ရန် အခွင့် ကောင်းယူဖိနှိပ်ခြင်းများ မဖြစ်စေရန် တာဝန်ယူ ကာကွယ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။